

Sprawa: petycja w sprawie odzyskania należności
 za znaki akcyzy
Znak sprawy: PAD4.056.1.2025
Kontakt: Kancelaria MF
 tel.: +48 22 694 55 55
 e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

W odpowiedzi na petycję firmy (dalej: „Spółka”) z 28 października 2025 r. (wpływ do Ministerstwa Finansów 30 października 2025 r.) w sprawie określenia sposobu postępowania albo wydania rozporządzenia określającego sposób odzyskania należności za znaki akcyzy oraz rekompensaty kosztów ich naniesienia i zdjęcia, w związku z delegalizacją wyrobów akcyzowych, dla których znaki te były przeznaczone, uprzejmie przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Spółka w piśmie z 28 października 2025 r. skierowanym do Ministra Finansów i Gospodarki (dalej: „MFiG”) zawarła następujące postulaty:

„określenie sposobu postępowania:

1) w celu odzyskania przez pełnej należności za znaki akcyzy naniesione na wyroby, których nie można wprowadzić do obrotu w zw. z przepisami Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 stycznia 2025 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej opakowań niektórych napojów spirytusowych (Dz. U. poz. 118), a także rekompensaty kosztów ich naniesienia oraz zdjęcia z tych wyrobów;

alternatywnie wydania aktu prawnego - rozporządzenia - określającego

2) sposób odzyskania należności za znaki akcyzy oraz rekompensaty kosztów ich naklejenia i odklejenia w związku z delegalizacją wyrobów akcyzowych, dla których znaki te były przeznaczone, rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z

dnia 28 stycznia 2025 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej opakowań niektórych napojów spirytusowych (Dz. U. poz. 118)".

Zgodnie art. 2 ust. 3 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Biorąc pod uwagę ww. przepis oraz w związku z tym, że przedmiotem pisma skierowanego do MFiG jest m.in. żądanie podjęcia działań legislacyjnych (wydania rozporządzenia), wniesione pismo może zostać zakwalifikowane i rozpatrzone jako petycja.

Uzasadnienie zgłoszonego żądania

W związku z wejściem w życie z dniem 30 stycznia 2025 r. rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej opakowań niektórych napojów spirytusowych zakazano wprowadzania do obrotu nietypowych wyrobów Spółki. W praktyce oznaczało to całkowity zakaz wprowadzenia do obrotu napojów spirytusowych w opakowaniach typu *pouch*, czyli tzw. alkotubek.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. W § 4 wskazanego rozporządzenia przewidziano regulację przejściową, zgodnie z którą napoje spirytusowe wprowadzone do obrotu przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, w opakowaniach jednostkowych o nominalnej wielkości do 200 mililitrów, innych niż butelki albo puszki, mogą pozostać w obrocie przez 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Pomimo ustanowionego 30-dniowego okresu przejściowego, Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w toku kontroli dokonał zabezpieczenia produktów Spółki, uniemożliwiając ich wyprzedaż.

W ocenie Spółki delegalizacja wyrobu akcyzowego stanowi okoliczność niezależną od przedsiębiorcy. Zdaniem Spółki zasadne byłoby odrębne uregulowanie kwestii zwrotu należności związanych z zakupem i naniesieniem banderol na produkty, które zostały zdelegalizowane przez ustawodawcę.

Spółka, powołując się na art. 135 ust. 3 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2025 r. poz. 126, z późn. zm. – zwanej dalej „u.p.a.”) wskazuje, że Minister Finansów i Gospodarki – właściwy w sprawach dotyczących podatku akcyzowego – nie wydał aktu wykonawczego w tym zakresie. Jednocześnie Spółka powołuje się na analogię do art. 134 ust. 2 u.p.a. oraz wskazuje na istnienie luki prawnej powstałej w wyniku nagłej delegalizacji określonego typu opakowań.

Obowiązujący stan prawny i sposób załatwienia petycji

Rozpatrując postulaty przedstawione w petycji należy wyjaśnić, co następuje.

Przepisy u.p.a. umożliwiają wyłącznie zwrot wpłaconych kwot stanowiących wartość podatkowych znaków akcyzy. W art. 135 ust. 1 i 2 oraz art. 138 ust. 1 u.p.a. określono, w jakich sytuacjach i komu przysługuje zwrot tych kwot.

Po pierwsze, zwrot wpłaconych kwot stanowiących wartość podatkowych znaków akcyzy jest możliwy w przypadku zwrotu niewykorzystanych i nieuszkodzonych

znaków akcyzy podmiotowi, który je wydał (właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w sprawach znaków akcyzy albo wytwórcy znaków akcyzy), w ustawowo określonym terminie powiązanym z okresem ważności znaków akcyzy (art. 136 ust. 1 u.p.a.). Należy mieć przy tym na uwadze, że nie podlegają zwrotowi kwoty wpłacone na pokrycie kosztów wytworzenia podatkowych znaków akcyzy - o te koszty zmniejsza się wartość zwrotu. Wyjątek stanowi m.in. sytuacja, gdy zwrot dotyczy kwot wpłaconych na pokrycie kosztów wytworzenia podatkowych znaków akcyzy zwracanych z powodu wprowadzenia nowego wzoru banderol.

Po drugie, zwrot kwot stanowiących wartość podatkowych znaków akcyzy jest możliwy w przypadku wystąpienia strat znaków akcyzy powstałych wskutek utraty, uszkodzenia albo zniszczenia znaków akcyzy w procesie oznaczania wyrobów akcyzowych tymi znakami, w granicach dopuszczalnej normy strat. Dopuszczalne miesięczne straty banderol powstałe w procesie oznaczania wyrobów akcyzowych na terytorium kraju w stosunku do łącznej liczby banderol wykorzystanych w ciągu miesiąca kalendarzowego zostały określone w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 grudnia 2024 r. w sprawie oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy. W konsekwencji, w odniesieniu do znaków akcyzy już naniesionych na wyroby, zwrot kwot stanowiących wartość podatkowych znaków akcyzy jest niemożliwy w innym przypadku niż w związku z procesem oznaczania.

Zwrotowi nie podlegają natomiast kwoty wpłacone na pokrycie kosztów wytworzenia podatkowych znaków akcyzy. Wynika to z faktu, że znaki te zostały fizycznie wyprodukowane, a Skarb Państwa poniósł koszty ich wytworzenia, od początku partycypując w kosztach ich produkcji. Zgodnie z art. 126 ust. 4 u.p.a., kwota wpłacana na pokrycie kosztów wytworzenia podatkowych znaków akcyzy stanowi co najmniej 80% całkowitych kosztów ich wytworzenia. Zwrot tych kwot oznaczałby w praktyce, że Skarb Państwa finansowałby koszty działalności operacyjnej Spółki, przejmując na siebie ciężar ekonomiczny wyprodukowania niewykorzystanych banderol.

Należy również podkreślić, że przywołany w petycji art. 134 ust. 2 u.p.a. odnosi się wyłącznie do sytuacji zmiany wzorów znaków akcyzy. W sprawie będącej przedmiotem petycji znaki akcyzy pozostają ważne, a niemożność wprowadzania do obrotu towaru wynika z przepisów o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, a nie z regulacji prawa podatkowego. Prawo podatkowe nie przewiduje mechanizmów rekompensaty za straty wynikające z zakazów wprowadzania towarów do obrotu na podstawie odrębnych ustaw.

W związku z tym, odnosząc się do podniesionego w petycji argumentu o istnieniu „luki prawnej”, należy wskazać, że brak regulacji dotyczącej rekompensaty kosztów wytworzenia podatkowych znaków akcyzy oraz kosztów związanych z naniesieniem i zdjęciem znaków akcyzy nie stanowi luki prawnej. Przepisy u.p.a. w sposób kompletny określają zasady zwrotu wartości podatkowych znaków akcyzy, świadomie wyłączając z instytucji zwrotu koszty ich wytworzenia, które ponosi Skarb Państwa. Nieobjęcie instytucją zwrotu kosztów ich wytworzenia oraz kosztów związanych z naniesieniem i zdjęciem znaków akcyzy (koszty operacyjne) jest wyrazem woli ustawodawcy, który pozostawia te wydatki w sferze ryzyka gospodarczego podmiotu zobowiązanego do oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy.

Odnosząc się natomiast do postulatu wydania rozporządzenia na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 135 ust. 3 u.p.a. wskazać należy, że w u.p.a. nie przewidziano przepisu upoważniającego ministra właściwego do spraw finansów publicznych do uregulowania materii rekompensaty kosztów związanych z naniesieniem i zdjęciem znaków akcyzy.

Wprawdzie art. 135 ust. 3 u.p.a. stanowi, że minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić w drodze rozporządzenia, inne przypadki zwrotu wpłaconych kwot stanowiących wartość podatkowych znaków akcyzy, jednakże upoważnienie to jak wyżej wskazano jest ściśle ograniczone przedmiotowo. Przepis ten nie daje podstawy prawnej do uregulowania zwrotu kosztów wytworzenia podatkowych znaków akcyzy oraz kosztów operacyjnych przedsiębiorcy (kosztów poniesionych na ich naniesienie i zdjęcie), o które wnosi Spółka w petycji.

W związku z powyższym postulaty przedstawione nie mogą zostać uwzględnione.

Niniejsza odpowiedź na petycję nie stanowi interpretacji ogólnej ani interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. W celu uzyskania wiążącego stanowiska organu podatkowego w konkretnym stanie faktycznym, zapewniającego ochronę prawną na zasadach określonych w art. 14k–14n Ordynacji podatkowej, zainteresowany podmiot może wystąpić z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów